

Ordforklaringer

IL-6: Interleukin 6. Signalstoff (cytokin) for kommunikasjon mellom celler som er sentrale i betennelsesreaksjon. Skilles ut fra T-celler og makrofager.

TNF- α : Tumornekrosefaktor- α . Et cytokin som er involvert i mange ulike prosesser i kroppen, som inflammasjon, differensiering og programmert celledød.

Se oversikt over doktoravhandlinger i seksjonen Oss imellom på side 1487

Fragmentering av samfunnsmedisinen

Til tross for at antallet leger i samfunnsmedisinske stillinger økte fra 1994 til 2002, ble den totale arbeidstiden redusert med 3,7 %.

Betty Pettersen har i en doktoravhandling studert arbeidssituasjonen for samfunnsmedisinere i Norge over tid og legers erfaringer med samhandling mellom helsetjenester.

Den første studien består av tverrsnittundersøkelser blant samfunnsmedisinere i alle kommuner og bydeler i 1994, 1999 og 2002.

– Lokalt samfunnsmedisinsk arbeid var under press i den aktuelle perioden. Til tross for økt antall stillinger og flere leger i stillingene var det økt gjennomtrekk, og stillingene ble fragmentert, sier Pettersen.
– Tiltak rettet mot kapasitets- og kompe-

tansebygging er nødvendige for å bedre situasjonen.

Pettersen intervjuet også leger i primærhelsetjenesten, ved lokalsykehus og på sentralsykehusnivå i fokusgrupper om deres erfaringer med og oppfatning av samhandlingen mellom de tre nivåene.

Legene hadde ulike oppfatninger om hva som var viktig for god samhandling. Primærleger vektla tillit og kjennskap, mens leger ved lokalsykehus var mer opptatt av kompetanse og tilgjengelighet. Legene ved sentralsykehus mente at formaliserte strukturer var viktig.

– Kjennskap til og forståelse for disse forskjellene er nødvendig for å utvikle tiltak for bedre samhandling og dialog, sier Pettersen.

Hun disputerte for dr.med.-graden med avhandlingen *Local public health physicians in Norway from 1994 to 2002.*

Workload, work content, and interaction. A story of everyday life in primary health care 7.3. 2008 ved Universitetet i Tromsø.



Betty Pettersen. Foto Sandra Gundersen

Oda Riska

oda.riska@legeforeningen.no
Tidsskriftet

Gunstig effekt av rødvin

Rødvin reduserer fibrinogenmengden i blodet og gjør blodplasmaet mindre viskøst. Dette kan forklare hvorfor et moderat rødvinskonsum ser ut til å gi lavere risiko for hjerte- og karsykdom.

Fibrinogen er nødvendig for at blodet skal koagulere, men et høyt fibrinogennivå i blodet er forbundet med økt risiko for hjerte- og karsykdom. Et moderat inntak av rødvin ser ut til å redusere denne risikoen. Torstein Jensen ved Hematologisk forskningslaboratorium, Ullevål universitetssykehus, har funnet en mulig forklaring.

– Vi studerte fibrinogennivå og plasmaviskositet hos 92 friske ikke-røykere over en periode på seks uker, ut fra en hypotese om at dette kunne være en forklaring. En gruppe drakk ett glass rødvin daglig i tre uker, etterfulgt av tre uker uten alkohol. Den andre gruppen startet med tre ukers avholdenhet. Blodplasmaet ble mindre viskøst hos dem som drakk rødvin, og effekten holdt seg etter tre uker med avholdenhet. Reduksjon i fibrinogenmengden var sterkest hos gruppen som startet med avholdenhet, sier Jensen.

Mengden fibrinogen i blodet kan mangedobles som følge av infeksjoner, hjerteinfarkt og kirurgiske inngrep. Det er først og fremst mengden av den mest aktive fibrinogenvarianten som øker.

– Fibrinogen ser ut til å øke produksjonen av IL-6 og TNF- α , betennelsesfremmende signalmolekyler som produseres fra hvite blodceller. Dette kan være en forklaring på at økt fibrinogenmengde i blodet gir økt risiko for hjerte- og karsykdommer, sier han.

Jensen forsvarte avhandlingen *Studies on subfractions of fibrinogen* for Ph.D.-graden ved Universitetet i Oslo 15.2. 2008.

Anne Forus

anneforu@online.no
Tidsskriftet

Tips oss gjerne om doktoravhandlinger på tidsskriftet@legeforeningen.no

www.tidsskriftet.no/doktoravhandlinger